

4. Saunders, A.; Cornett, M. Financial Institutions Management. A Risk Management Approach; McGraw-Hill Irwin: New York, USA, 2021. URL: <https://thuvienso.hoasen.edu.vn/bitstream/handle/123456789/12867/Contents.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

5. Gomber, P.; Kauffman, R. J.; Parker Cand Weber, B. W. On the Fintech Revolution: Interpreting the Forces of Innovation, Disruption, and Transformation in Financial Services. *J. Manag. Inf. Syst.* 2018, 35, 220–265.

6. Puschmann T., Hoffmann C. H. & Valentyn Khmarsky. How Green FinTech Can Alleviate the Impact of Climate Change – The Case of Switzerland. *Sustainability.* 2020, № 12(24). P. 1069. DOI: <https://doi.org/10.3390/su122410691>.

Шаренко Максим Сергійович
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри фінансового права,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ FİNTECH В УКРАЇНІ ТА СПОЛУЧЕНИХ ШТАТАХ АМЕРИКИ

Анотація. Наукова робота присвячена дослідженню правового регулювання Fintech в Україні та Сполучених штатах Америки. Автор проаналізував українське законодавство, поточний стан фінансової системи країни, дослідив розвиток Fintech в Україні та Сполучених штатах Америки, а також привів в приклад, як регулюються Fintech в Сполучених штатах Америки та зробив відповідні висновки.

Ключові слова: Fintech, Fintech-технології, фінансова система, фінансове регулювання, фінансовий сектор, фінтех.

Все більше компаній у всьому світі опановують Fintech та переходять на найновіші, найсучасніші технології, які існують в світі. Платежі Fintech досягли великих успіхів у розширенні доступу до платіжних послуг в деяких країнах світу. Їх використовують великі цифрові платформи, щоб заповнити прогалини у традиційній платіжній системі. Найсучасніші технології можуть призвести до істотного підвищення ефективності у фінансовому секторі, у тому числі у сферах платежів, фінансування, інвестицій, управління активами та страхування. Однак вони також можуть створювати ризики для стабільності та цілісності

фінансової системи, особливо в тих випадках, коли вони діють поза сферою фінансового регулювання та нагляду.

Кожна країна в світі унікальна, в кожній країні своє законодавство та свій підхід до Fintech. Є країни, які тільки спостерігають як розвивається Fintech в інших країнах, але в своїх країнах поки нічого не роблять, щоб Fintech розвивався. Є країни, які дають розвиток Fintech в своїх країнах, йдуть на зустріч новим бізнес-моделям та імплементують в існуюче законодавство країни норми, які дозволяють здійснювати фінансове регулювання та нагляд за Fintech.

Зараз в світі не існує єдиного нормативно-правового акта, який би регулював Fintech абсолютно у всіх країнах. Як не існує єдиного кримінального або податкового кодекса в світі, так і не може бути єдиного нормативно-правового акта регулюючий Fintech, тому що в кожній країні своє законодавство, свої традиції, культура та ін., тому підхід до Fintech в кожній країні індивідуальний. Державні органи здійснюють регулювання, нагляд, контроль за Fintech-платформами задля дотримання ними відповідних законів, нормативно-правових актів, стандартів, які дають можливість державним органам вести боротьбу з кіберзлочинністю, відмиванням грошей, притягувати винних до відповідальності та надає fintech-платформам корпоративної прозорості, добросовісності, а споживачам захист від шахрайства, кіберзлочинів та ін.

Наприклад, у Сполучених штатах Америки Fintech регулюється за допомогою:

по-перше, бюро захисту прав споживачів (CFPB) – державний орган, який забезпечує справедливе ставлення банків, фінансових компаній (включаючи Fintech-компанії) до споживачів [1];

по-друге, федеральної корпорації страхування вкладів (FDIC) – державний орган, який відповідає за страхування депозитів у банках та ощадних асоціаціях в США. Цей орган приймає участь у регулюванні та нагляді за FinTech-платформами, які пропонують платіжні послуги, співпрацюють із традиційними банками для надання різних фінансових послуг [2];

по-третє, комісії з торгівлі товарними ф'ючерсами (CFTC) [3]. Якщо Fintech-платформа займається торгівлею товарними ф'ючерсами, опціонами або позабіржовими торгівлями в США, то така компанія підпадає під контроль, нагляд цієї комісії;

по-четверте, мережі по боротьби з фінансовими злочинами Міністерства фінансів США (FinCEN) – це регулюючий орган, який веде бо-

ротьбу з відмиванням грошей, збором і аналізом розвідувальних даних охоплюючи різноманітні фінансові, банківські, страхові послуги та ін. [4];

по-п'яте, комісії з цінних паперів і бірж (SEC), яка наглядає та регулює фінансові компанії, які пропонують продукти або послуги, пов'язані з цінними паперами, управлінням цифровими активами, платформами краудфандингу задля захисту інвесторів і сприяння чесним і прозорим ринкам інновацій FinTech [5];

по-шосте, органу регулювання фінансової індустрії (FINRA) – це організація, яка наглядає та регулює індустрію цінних паперів на федеральному рівні наглядаючи за підозрілою діяльністю fintech-платформ, пов'язаною з діяльністю з цінними паперами, цифровими інвестиційними платформами [6];

по-сьоме, конференції інспекторів державних банків (CSBS), яка проводить стандартизацію деяких видів ліцензування для FinTech [7];

по-восьме, офісу контролера валюти (OCC) – це незалежне бюро, яке входить до складу Міністерства фінансів США. Він контролює федеральні ощадні асоціації, національні банки, агентства іноземних банків, fintech-платформи, які займаються online-банкінгом [8];

по-дев'яте, федеральної торгової комісії (FTC), яка відповідає за виконання законів, пов'язаних із захистом прав споживачів і запобігання антиконкурентній діяльності, відстежує та розслідує fintech-компанії, які пропонують фінансові послуги, щоб переконатися, що вони дотримуються федеральних законів і правил, і вживає заходів проти компаній, які використовують оманливу або нечесну практику[9];

по-десяте, закону про банківську таємницю (BSA), який спрямований на боротьбу з відмиванням грошей. Одним із головних практичних результатів для фінансових установ є те, що вони зобов'язані вести детальний облік операцій [10].

Україна є країною, яка йде назустріч найновішим, найсучаснішим Fintech технологіям, які існують в світі. У 2020 р. Національним банком України була розроблена «Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 р.» [11], яка заклала фундамент для розвитку Fintech в Україні на найближчі роки, але у 2023 р. вона втратила чинність і замість неї з'явилася «Стратегія розвитку фінансового сектору України» [12], в якій зазначається: поточний стан фінансового сектору України станом на 2023р., план та стратегії розвитку фінансового сектору України в майбутньому, цілі, очікувані результати та методологія, а також міжнародні

зобов'язання України у сфері фінансових послуг, які передбачено імплементувати в українське законодавство. Зараз Fintech-компанії в Україні активно розвиваються, радує українців своїми технологіями, своїми сервісами, а законодавець дає «зелене світло» на розвиток Fintech в Україні і робить все можливе, щоб удосконалити українське законодавство для розвитку фінансових послуг.

ЛІТЕРАТУРА

1. The Consumer Financial Protection Bureau. URL: <https://www.consumerfinance.gov/>
2. The Federal Deposit Insurance Corporation. URL : <https://www.fdic.gov/>
3. The Commodity Futures Trading Commission. URL: <https://www.cftc.gov/>
4. The US Department of Treasury's Financial Crimes Enforcement Network. URL : <https://www.fincen.gov/>
5. Securities and Exchange Commission. URL: <https://www.sec.gov/>
6. The Financial Industry Regulatory Authority. URL: <https://www.finra.org/>
7. The Conference of State Bank Supervisors. URL: <https://www.csbs.org/>
8. The Office of the Comptroller of the Currency. URL: <https://www.occ.gov/>
9. Federal Trade Commission. URL : <https://www.ftc.gov/>
10. The Bank Secrecy Act. URL: <https://www.occ.treas.gov/topics/supervision-and-examination/bsa/index-bsa.html>
11. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_finteh2025.pdf?v=7
12. Стратегія розвитку фінансового сектору України. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_finsector_NBU.pdf?v=7

Овчаренко Анастасія Сергіївна,

кандидатка юридичних наук,

асистентка кафедри фінансового права,

Національний юридичний університет

імені Ярослава Мудрого

БЮДЖЕТНІ ВИКЛИКИ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Анотація. Авторка виділяє окремі ключові особливості бюджетної політики в умовах воєнного стану, серед яких: пріоритетне фінансування оборонної сфери, активне залучення зовнішніх джерел (грантів та позик) для